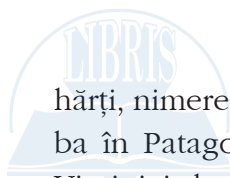

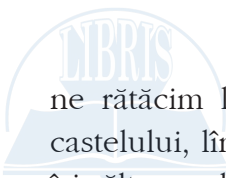

IV

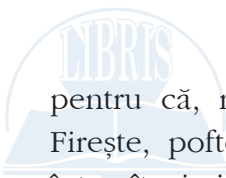
Dacă ar fi să poarte un nume, oricare, vara aia ar merita să se cheme vara zgomotelor ciudate. Și mă gîndesc la multe, deși n-am avut parte de nechezatul unei pisici, de copaci vorbitori, de saluturile marțienilor ori de erupția unui vulcan. Nu știu dacă muzica ar trebui pomenită aici, printre ciudățeniile, dar, în cazul meu, înclin să cred că da, fiindcă eram o rușine, un afon, și continuam să fiu uimit de minunățiile care pot ieși din difuzoarele unui pick-up. Cu discurile lui Emil, tot descopeream America de unul singur, mi se părea că văd țărmlul după luni și luni petrecute pe mare, îmi simțeam uneori inima cum bate agitat, gata să-mi spargă pieptul. Atunci, din iunie pînă în septembrie, am traversat oceanul de trei ori: mai întîi cu Janis Joplin și *Piece of My Heart*, apoi cu *Requiem*-ul lui Mozart, tînărul acela cu perucă, al cărui chip era tipărit pe ambalajul unor bomboane de ciocolată, și, în fine, cu Nini Rosso și trompeta lui, în *Uomo Solo*. Combinația semăna cu o salată a sunetelor, e clar, dar, fără busolă și

hărți, nimeream și eu pe unde mă purtau curenții, ba în Patagonia, ba prin Caraibe, ba pe coasta Virginiei de Nord. Altfel, cum nu eram un navigator înăscut, ci doar un băiat care abia terminase clasa a șasea, îmi vedeam de treburile mele și lăsam viața să meargă înainte, pas cu pas. Iar una dintre treburi a fost să o ajut pe mama, la castel, unde se zugrăvea de săptămîni bune. Aș fi făcut orice să nu ajung la tanti Pia, la doamna Sanda sau la celelalte cucoane pe la care robotea după-amiaza, aș fi inventat o migrenă sau niște amețeli, doar și pe mine putea să mă doară capul, nu numai pe ele, însă așa era altceva și nu se cuvenea să mă plîng. De plecat, plecam la castel tîrziu, după ce încheiam socotelile cu somnul, mai lîncezeam între cearșafuri, căscam, mă îmbrăcam în dorul lelii și priveam în sus și în jos, în stînga și în dreapta, prin bucătărie și pe deasupra pădurii, înspre munți și zărilor albastre. Încet-încet, tot privind, mă trezeam cu adevărat și ieșeam pe poartă. Zuri se ivera de pe unde era cuibărit, de sub nuc ori din umbra șopronului, scheuna și îmi sărea cu labele pe piept, încerca să mă lingă pe față, clătina din cap ca un cal năpădit de tăuni, fornăia, parcă îl apuca strănutul. Poate ghicea unde ne ducem, poate nu, iar pe drum avea întotdeauna grijă să ridice un picior din spate, să stropească gardurile, stîlpii și copacii, ca să nu

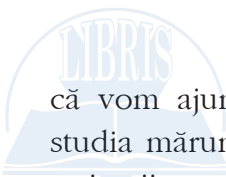
ne rătăcim la întoarcere. La intrarea în parcul castelului, lângă casa de bilete, își umfla pieptul, își sălta coada și nici nu-i băga în seamă pe cățeeii paznicului, patru potăi smerite, cu capul în pământ, care țineau minte ce pățiseră odată, când îndrăzniseră să-l atace. Pînă să trecem de poarta arcuită, cu zăbrele de fier și cu un blazon ruginit, se adeverea însă o vorbă veche și înțeleaptă: dar din dar se face raiul. La fel cum eu mă oferisem să o ajut pe mama, și băieții, măcar unii, săreau să mă ajute pe mine. Pe străzi, cînd dimineața nu prea mai aducea a dimineață, ci bătea înspre prînz, mi se alătura mereu cineva, fiindcă vara era lungă, căldura mare și plictiseala în toi. După ce soseam la castel, căutam încăperile mai retrase, cu muncitori puțini, ne suflecăm mînele și căram o vreme saci cu moloz, adușmecam împrejurimile, trăgeam cu ochiul la mobila acoperită cu pînză și folii, iar cînd se întîmpla să rămînem singuri, atenți să nu fim surprinși, cotrobăiam prin cutiile cu sfeșnice, broderii, dantele, covorașe, perne și alte nimicuri împachetate ca la carte, ferite de umezeală și praf. Cumva, printre atîtea piese de muzeu, fiecare din noi avea țacăneala lui. Tudi spera să descopere nuduri și scene de amor, Sandu visa ca de obicei la bijuterii și bani de aur, Nițuș rîvnea la săbii, stilete și iatagane, iar Gabi scotocea după timbre și clasoare,

pentru că, recent, dăduse în patima filateliei. Firește, poftele noastre puteau fi puse în cui, întrucît nimicurile din cutii erau chiar nimicuri, altfel n-ar fi fost lăsate în calea zidarilor, tâmplarilor și parchetarilor. Într-o miercuri, cînd am călcat ultima oară pe la castel, de asta rețin și ziua, și amănuntele, luam în cîrcă sacii strînși în bibliotecă, străbăteam un coridor întortocheat, coboram un etaj și îi aruncam în bena de gunoi din fața clădirii, una uriașă, adusă cu un camion. Am făcut destule drumuri și, cum mă tot perindam prin curte, Zuri se lipea de mine ca scaiul, abia reușeam să-l potolesc. Ca să scap de el, pierdeam minute întregi. Ori îl certam, ori îi aruncam bețe cît mai departe și fugeam pe dalele de marmură din hol, ori îl alungam cu pietre. Ocupat să conving cîinele că locul lui e afară, am ratat momentul de magie dinăuntru. În camera înaltă, cu vitralii, cu tavanul învelit în lambriu de stejar, Gabi a săvîrșit un miracol, ca îngerii, atunci cînd s-a sprijinit cu brațul de un raft. Din bibliotecă golită de cărți, întinsă pe trei pereți, și ea din stejar lăcuit, s-a desprins o bucată dreptunghiulară, cît o ușa de beci, care s-a rotit în lateral și a scos la iveală un culoar nesfîrșit. Eu am apărut cînd băieții se adunaseră în fața acelei minuni, muți cu toții, cam palizi, cu ochii larg deschiși. După ce am cercetat ușa secretă și ne-am

deprins cu întunericul de dincolo de ea, am văzut că lucrurile arătau diferit: întunericul nu era tocmai întuneric, iar culoarul nesfârșit avea, de fapt, doar un metru și jumătate, fiind urmat de o scară îngustă, în spirală, care ducea cel mai probabil în turn. Undeva sus, la capătul ei, existau siguri niște ferestre, altfel ar fi fost o beznă groasă, pe care să o tai cu cuțitul. Ne-am convins că nu e nimeni prin preajmă, ne-am strecurat pe culoar, am tras ușa după noi cât să nu fim descoperiți, dar n-am închis-o cu totul ca să nu rămânem captivi, am început să suim pe bîjbîite, ușor, ușor, fără lanternă sau lumînări, treptele scîrțiau la fiecare pas, balustrada se cam clătina, Gabi s-a împiedicat din senin și a înjurat înfundat, abia atunci s-a gîndit și Nițuș să aprindă bricheta, am dibuit lîngă zid o găleată de tablă care rămăsese în picioare, tremurînd, am ocolit-o și am continuat să urcăm, mi s-a părut că pe jos se disting două feluri de urme, unele bărbătești, late, altele de pantofi de damă, cu contur ascuțit și cu un cerculeț în dreptul tocului, mă uitam numai pe unde merg, așa că nu pot vorbi despre pînzele de păianjen din unghere, am ajuns în vîrfurile turnului într-un tîrziu și ne-am pus pe privit. Iar acolo, la cîte se înșirau în jur, îți venea să te împarți în zece locuri deodată, ca la un bîlci plin de grozăvii. Bunăoară, nici în vis nu-mi închipuisem

că vom ajunge în burta orologiului, că-i vom studia măruntaiele pe îndelete, roțile și roțițele, scripeții, curelele și parapeții, că vom curăța armurile celor patru cavaleri care, de atîția ani, din oră în oră, ieșeau cu regularitate din turn, înfruntau răul de înălțime și defilau pe deasupra cadranului cu cifre romane. Bieții de ei, după o viață de trudă și bravuri, meritau puțină îngrijire, fiindcă văzuți de aproape erau tare prăpădiți. Platoșele prinseseră o crustă pămîntie, pe umeri și coifuri erau mînjiți cu găinaț, o halebardă stătea să se rupă, iar scuturile se decoloraseră de la soare. Nu i-am spălat cu săpun și bureți, nu i-am lustruit, doar i-am șters un pic și i-am îmbărbătat, apoi i-am lăsat să se odihnească în liniște, să pregătească o nouă paradă, și ne-am ocupat de pachetele ascunse într-un colț, sub o draperie sfîșiată. Lucram ordonat, eu tăiam sforile cu briceagul și băieții desfăceau hîrtia maronie, smulgeau vata dinăuntru și ziarele ghemotocite, așezau obiectele pe podea. Și, tot tăind, desfăcînd, smulgînd și aranjînd, ne-am trezit în fața unei colecții de halbe vechi, din ceramică pictată, care ne-a făcut praf. Nu descifram noi literele gotice, dar smalțul, ornamentele și capacele de argint ne zăpăceau ca berea, ne stîrneau fel și fel de păsărele în cap. Cred că ne-am fi certat ca chiorii sau ne-am fi războit, dacă nu mi-aș fi amintit că mama, cu un